

LOUIS ANDRIESSEN

ZILVER (Stříbro) | 15'

TOM JOHNSON

TANGO PRO KLAVÍR | 4'

MAURICIO KAGEL

TANGO ALEMÁN (Německé tango) | 10'

MAURICIO KAGEL

**DIE STÜCKE DER WINDROSE
FÜR SALONORCHESTER – SÜDWESTEN**

(Kousky větrné růžice pro salonní orchestr –
Jihozápad) | 18'

ZPĚV **PAVLA RADOSTOVÁ**

BCO - BRNO CONTEMPORARY ORCHESTRA

Michal Vojáček flétna

Nela Zimková klarinet

Martin Opršál, Petr Hladík bicí

Stanislav Slaviček klavír

Jaromír Zámečník akordeon

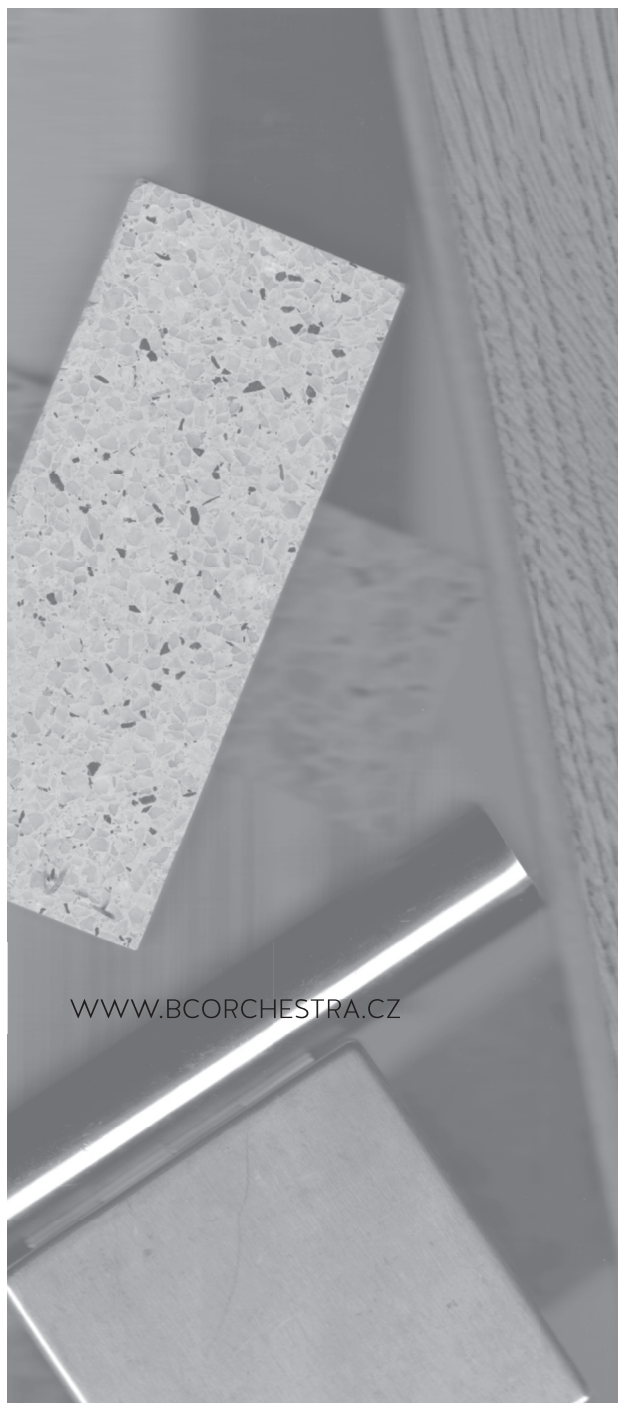
Lukáš Mik, Lenka Koplová housle

Stanislav Vacek viola

Štěpán Filípek violoncello

Michal Pokorný kontrabas

DIRIGENT **PAVEL ŠNAJDR**

WWW.BCORCHESTRA.CZ

Studijní a dokumentační centrum Vily Tugendhat
ve spolupráci s aTRIUM pořádá

DEN HUDBY
VE VILE
TUGENDHAT IV
BRNO
21'06'2015

Jako krystaly a optické čočky lámou světlo a vytvářejí pouhé odrazy a odlesky vzdálených světů, tak též my lámeme zvuk a přinášíme střípky všudypřítomného aurálního i vizuálního prostoru. Zamlžujeme náš svět, vytváříme virtuální realitu složenou z odlesků neobyčejných životů.

Prostor, strukturu i materiál vily Tugendhat můžeme chápat jako racionální hudební kompozici, utvářenou v jednotě formální i obsahové čistoty. Koncept dnešního koncertu je pak postavena na pronikání, vstupu člověka, který zde bydlel, který zde poslouchá, a který prázdny prostor proměňuje v komunikaci. Představte si, že jste byli pozváni na návštěvu, že do prostoru skleněného pokoje vstupujete poprvé. Jste uchvácení ušlechtilým materiálem, který není zneužit k opulentní prezentaci, ale slouží racionální struktuře budovaného prostoru. V konverzaci s hostitelem postupně onen materiál vstupuje do souvislosti s vaším životem, s tím co znáte a čemu rozumíte. Komunikace se však neodbytně naplňuje všudypřítomným balastem, množstvím klišé a formálních frází, ačkoliv ušlechtilost materiálu nemizí, a tak se raději otáčíte a díváte se jihozápadním směrem.

Ideou kompozice **Zilver** (Stříbro) holandského skladatele **LOUISE ANDRIESENSA** (*1939) z roku 1994 bylo napsat kontrapunktickou chorální variaci, tak jako Bachovy variace pro varhany. Tedy dlouhá pomalá melodie, kombinovaná se stejnou melodií v rychlém tempu. Soubor je rozdělen do dvou skupin. Dechy a smyčce hrají legato pomalou melodii jako chorál, který je však čtyřhlasý. Vibrafon, marimba a klavír naopak hrají akordy stále rychleji a staccato. Formálně je využito jednoduchého kánonu. Skladba je druhou z řady komorních skladeb, věnovaných vlastní fyzické podstatě materiálu a naprosto volně navazuje na kompozice Hout (Dřevo) z roku 1994. Sám autor též název Zilver vztahuje k využití flétny a vibrafonu, které dílo otevírají i končí.

Americký skladatel **TOM JOHNSON** (*1939), který od roku 1983 trvale žije v Paříži, je představitelem hudebního minimalismu. V New Yorku studoval u Mortona Feldmana, což společně se zájmem o výtvarné umění a mimoevropskou hudbu výrazně ovlivnilo jeho pohled na kompozici. Elementární matematické struktury, společně se zájmem o hledání nejzazších mezí hudebního sdělení, jsou zdrojem průzračně čistých a jednoduše krásných kompozic. Skladba **Tango** z roku 1984 existuje v několika verzích, dnes zazní v podobě pro klavír. Průzračně ušlechtilý melodický materiál uspořádaný v rytmu tanga zazní ve čtyřech permutacích. Tot' vše.

Hudební produkce generuje řadu chtěných i nechtěných projevů, kterým řada skladatelů nevěnuje více méně žádnou pozornost. Naopak tvorba rodáka z Buenos Aires **MAURICIO KAGELA**

(1931–2008) je na reflexi, ironizaci a využívání nejrůznějších klišé, návyků a trivialit postavena.

Mistrovská kompozice **Tango Alemán** (Německé tango) z let 1977/78 je komponována pro zpěváka, housle, bandoneon a klavír. Jelikož etymologie slova tango není příliš zřejmá, ostatně podobně jako jeho hudební původ, rozhodl se Kagel nepředepsat zpěvákovi žádný text, ostatně byl zastáncem teze, že skladatel nejsou kompetentní k práci s textem. Vše odpovídá tangu, s veškerým patosem, který je mu vlastní. Autor se snažil pomocí typických melodických oblouků a charakteristického rytmu vytvořit základní emocionální náladu argentinského stylu. Zpěvák přichází, aby procitěnými slovy přednesl svůj patetický příběh, stává se bardem opěvujícím zklamané naděje, vzpomínky na dávné tužby a vždy nešťastnou lásku. V nerosozumitelném, fantazijním jazyce vyhrocuje charakteristický styl argentinského tanga. Zdánlivá parodičnost nebrání posluchači, aby nejbezprostřednějším způsobem procitil hořkou závažnost sdělení. Mimořádné emoce v každém tónu, spolu s přesvědčivou sentimentalitou jsou základními předpoklady každé interpretace.

Cyklus skladeb **Die Stücke der Windrose** (Kousky větrné růžice), komponovaný v letech 1977 – 1994, je postaven na jednoduchém paradoxu, že obyvatelé různých částí planety mají různé konotace spojované s názvy světových stran. Pro Mauricio Kagela narozeného v Argentíně, ačkoliv strávil velkou část života v Evropě, byl tak vždy sever teplý a jih naopak studený. Geograficky pak jsou jednotlivé kousky větrné, též kompasové růžice, komponovány reálně i virtuálně na různých místech a tudíž jsou poté ovlivňovány hudbou nejrůznějších národů, které ze zvoleného místa kompozice leží tím či oním směrem. Část **Südwesten** (Jihozápad) z let 1992/93 byla komponována pro Kyoto Contemporary Music Forum a Tokijský Goethe Institut. Skladatelova jihozápadní cesta tak začínala v západním Mexiku a končila na Novém Zélandě. Její součástí byla též reflexe Ostrovů Společnosti, Fiji, státu Samoa, Nové Kaledonie a Tuvalu. Právě tyto regiony, pokud jde o hudbu stále tajemné, skladatele obzvláště přitahovaly, i přesto či právě proto, že je neznal osobně. Jejich názvuky jsou patrné jak v instrumentální bicích nástrojů, tak v typických rytmech a melodiích. Je ovšem na posluchačích, aby posoudili, zda jim hudba bude evokovat právě tuto cestu. Všechny Kousky větrné růžice jsou komponovány pro klarinet, piano, dvoje housle, violu, violoncello, kontrabas, harmonium (dnes nahrazeno akordeonem) a bicí nástroje, které jsou pro každou světovou stranu různé. Přejeme příjemný poslech a výhled.

Soubor **BCO – Brno Contemporary Orchestra** byl založen v roce 2011 s cílem hrát současnou světovou hudbu v Česku a českou hudbu po celém světě (s přesahy k hudbě 20. století). Jeho snahou je oslovit soudobou hudbou posluchače a ukázat jim, že může být součástí každodenního života. Kompaktními dramaturgickými celky a originálními projekty, jako je spojení hudby s ostatním uměním

(film, výtvarná umění, architektura, tanec...), se snaží být atraktivní nejen pro publikum, ale i pro skladatele, které chce podněcovat k tvorbě nových děl na míru orchestru. Zakladatelem, uměleckým vedoucím a šéfdirigentem BCO je Pavel Šnajdr.

Pavel Šnajdr (1975) absolvoval obory skladba a dirigování na JAMU. Jako člen skladatelského sdružení Bezmocná hrstka byl dvakrát oceněn ve skladatelské soutěži Generace. S brněnským souborem Ars incognita premiéroval na čtyři desítky skladeb soudobých autorů; některé z nich vyšly na CD. V roce 2001 s tímto souborem vystoupil na Pražském jaru a v roce 2005 na festivalu Pražské premiéry. Spolupracoval s předními českými symfonickými orchestry a divadelními scénami (mj. s filharmonii brněnskou, královéhradeckou a teplickou, Národním divadlem Praha, Státní operou Praha, Divadlem J. K. Tyla v Plzni, Moravským divadlem Olomouc). V letech 2004–2007 byl angažován v Národním divadle Brno, s nímž se zúčastnil japonského turné; v současné době v něm opět působí jako dirigent Janáčkovy opery.

Viktor Pantůček

Prosíme posluchače, aby zaujali svá místa včas, vypnuli mobilní telefony a během koncertu nefotografovali. Po začátku není vstup do sálu umožněn. Změna programu a účinkujících vyhrazena!

Koncert je pořádán za finanční podpory **statutárního města Brna**

B | R | N | O

**Ministerstva kultury ČR
Státního fondu kultury ČR
Nadace Život Umělce
a Nadace Český hudební fond**

Za podporu a spolupráci děkujeme:
**Tiskárna Helbich
Opera Plus
vila Tugendhat**